

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

MENETREK a szerkesztőségben és a Kiadóhivatalban véletlen fel.
Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Buda Imre-s. 3. sz.

Társzerkesztő:
Wagner Antal

Laptulajd. és felelős szerkesztő:
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Égész évre 10 kor. Védőkre 16
kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Baja

és vele együtt több magyar város már régebben és nem is egyszer határozott állást foglalt az általános, egyenlő és titkos választói jog mellett. Állást foglalt a város törvényhatósági bizottsága ezen nagyfontosságú és a nemzet életében nagy horderejű reform kérdésében, mert különösen a városokra nézve egyenesen életkérdés, létkérdés az, hogy vége legyen a mai korrump rendszernek hogy végre-valahára megvalósuljon az a népparlament, amely hivatva van arra, hogy új, friss vért hozzon a nemzet testébe, hogy megszüntesse mai esztályuralmat és helyet adjon az országgyűlés képviselőházában az igazi, a meghamisítatlan népképviselőnek.

Ennek a hazafias elvnek kellett a törvényhatósági bizottság szemei előtt lebegni, amikor felirt a kormányhoz és sürgette az általános egyenlő és titkos választói jog megvalósítását. Mert testi szemünkkel győződhetünk meg afelől, hogy ez a mai korrump, korhardt rendszer nem lehet kifejezője az igazi népkarátának a nemzet igazi őszinte megnyilvánulásának.

Aki végig nézte és végig szenvedte a legutóbbi bajai országgyűlési képviselő választást és látta azt a terrorizmust és a visszaéléseknek azt a hosszú láncolatát, amikor nem a meggyőződés vitte az emberek nagy részét az urna elé, hanem a kényszer és a sokféle érdek, a csillogó ígéretek és az erőszakosság, amely gyakran ekzisztenciákat veszélyeztetett, sőt össze is szúzott, annak lelke egész mélyéből meg kellett undorodnia attól a rendszertől, amely azt nevezi néplelek megnyilvánulásnak, szabad akarat megnyilvánulásnak és alkotmányos jogok gyakorlásának.

Érthető tehát, hogy a törvényhatósági bizottság kívánja az olyan választói jogot, amely ilyen visszaéléseknek a lehetőségig útját állja egyrészt és jogot ad minden magyar állampolgárnak másrészt.

A hosszú haronak, amelyből a városok is kivették a részüket, meg van az eredménye.

De milyen eredmény. Olyan, amely egyenesen arcul csap minden demokratikus törekvést. Reakciós, jogfosztó az a javaslat, amelyet kedden az 1912-ik év utolsó napján benyújtott az a Lukács László, aki mindig a demokratikus választói jog felkent papjának hirdette magát.

Hogy hogyan fest az a törvényjavaslat, annak jellemzéseül Baját állítjuk ide.

Bajának volt eddig 1500—1600 választója. Van Bajának körülbelül 5200 husz éven felüli férfi lakossága. A Lukács „általános” választói jogi javaslata szerint papiron a statisztikában lenne 2107 választója és ebből volna 300 munkásnak és 110 gazdasági munkásnak szavazati joga. Hangsúlyoznunk kell azonban, hogy ez csak papíron van így. Mert a valóságban először is kevesebb volna a választó 2107-nél, mert aki ismeri a viszonyokat, tudja, hogy elenyészően csekély azoknak a száma; akik hat elemi osztályt végeztek. Vagy végzett valaki 8 gimnáziumot vagy négy polgári osztályt, vagy pedig négy elemi osztályt. Tessék évekre visszamenőleg megnézni az elemi iskolák értesítőit és meg fog erről győződni. Azok a kereskedő segédek például, akik IV. osztályu adót fizetnek 1800 korona fizetés után, tehát 20 koronánál kevesebbet, a mai törvény szerint bírnak szavazati joggal, a jövőben, ha a javaslat törvény lesz, nem bír már szavazati joggal. Az pedig egyenesen ki van zárva, hogy Baján 300 ipari munkás nyerjen szavazati jogot.

Nem jogot adó ez a Lukács—Tisza javaslat, hanem egyenesen jogfosztó. A statisztikai adatok pedig — ha mind olyanok, mint a Bajára vonatkozók — enyhén szólva, megtévesztők.

A városok képviselői kezdenek már mozgolódni és megindítják a konzervatív-reakciós javaslat ellen a harcot. Ez a háború a városok érdekében indult meg. Meg kell hát kérdezni Baja város országgyűlési képviselőjét: Hajlandó-e a választó kerülete érdekével ellentétben álló jograblo javaslatok ellen küzdeni, vagy nem?

És Baja város közönségére nézve is erkölcsi kötelesség odaállani a küzdők

mögé, a harcolók lobogója alá állani segítő csapataik. Ha ezt elmulasztja a város, akkor önmaga ellen vét.

F. K.

Semmi . . .

Az Urnak ezerkilencszázharmincharmadik esztendőjét írjuk immár tegnap óta. Egy esztendő áll a hátunk mögött és egy új esztendő küszöbét léptük át. Nehéz volna megjósolni, hogy mit hozott nekünk, bajainknak, az új esztendő, miben fogunk előbbre jutni, mennyiben fog ez a mi esztendő, szinte mozdatlan városunk a haladásnak régen vágyott, régen áhított üsvényére lépni. Ezt nehéz volna megjövendölni, de azt már igazán megállapíthatjuk, hogy a most mult esztendőben majdnem semmi sem történt, amelyről följegyezhetnénk, hogy ez a haladás jele. Semmi, vagy legalább nagyon kevés.

Vajon mi történt? Azt a keresést, ami történt, ezt nagyon röviden foglalhatjuk össze. Újja szervezték a tűzoltóságot, létesült egy új butorgyár és végre-valahára hosszú vajúdás után meglett a bajai vasúti vendéglő és forgalomba helyezte a haza—zombor—apatin vasutat.

Ennél többet nem igen jegyezhetünk fel, legfeljebb, ha még hozzá fűzzük, hogy elkészült és felépült a Szegeci bank új palotája, amely a városnak igazán díszre vált. Ezzel aztán el is mondtuk a város mult esztendő történetét.

Az csak nem lendített sokat a városban, hogy hoztunk egy csomó közgyűlési határozatot, amiből részben nem lehet semmi és részben kevés a kilátás arra, hogy legyen valami.

Mert, ha mindaz a határozat, amelyet a város közgyűlése a színházról, az aszfaltasztól, a kereskedelmi iskoláig hozott, megvalósulna, akkor igazán olyan lendületet venne ennek a városnak a fejlődésébe, amely minden emberből örömet váltana csak ki. De hol késik még az éji homályban az a pillanat, amely elénk is tárna a megvalósulást a létesülést? Még messze, nagyon messze van mindez. Hiszen ami az illeti, terveket üresket és fantasztikusokat tudunk mi szöni, hanem mindez csak álomkép, amely ábrándkor még az emlékből is kitörölődik. Ki emlékszik ma már arra, hogy beszélték minélünk a vásártér palotakészítéséről és annak egy új városrészt való alkalmáról? Feltűnt volt az is. Ma már szó sincs arról.

Vajon emlékszik-e még valaki arra, hogy a hazatérés bélyegét sűtötték annak a tremlokára, aki nem vette készpénzül azt, hogy

NAPIHIREK.

a Bárány-Szálloda helyére épül az új posta és az adóhivatal.

Ma már túl vagyunk azon és ismét ott vagyunk, ahol esztendőnkkel ezélt voltunk. Megint kísérletezünk a Báránnyal. Ezuttal — nem először — kimondotta a közgyűlés, hogy lebontatják, és épített helyébe egy új, modern szállodat, vidadót és színházat. Vajjon meglesz-e ez, avagy ez is odasüllyed a többi semmiségbe, a zuhant almok közé?

És a törvényszék? Hiszen ment egy küldött, a most leköszönt igazságügyminiszterhez az idén is. Hogy ez a küldöttség is, megdeputációjárás eredménye is szegényes volt az tudjuk, s így felő — sőt majdnem bizonyos — hogy nem lesz abból semmi. És a téli kikötő, a közúti hid, meg sorban a többi vágyunk. Vajjon közelebb jutunk-e azok megvalósuláshoz?

Kivánjuk, hogy ez a mostani esztendő ne legyen olyan sivár, üres eseménytelen, mint az elmúlt év. Kivánjuk, hogy erősebb lendületet vegyen a város fejlődése ezután, mint eddig.

Kivánjuk, hogy a sok kívánság teljesülése is menjen.

TELEFONHIREK.

Bpest, 1912. január 2.

A béke felé.

A balkán szövetségek hozzájárultak azon előterjesztéséhez, hogy Albánia autonómiát kapjon és a határrendezést a nagyhatalmak intézzék el. — Pesid pasa kijelentette, hogy Törökország időnyerésért szempontjából hajlandó a tengeri szigetek dolgát a nagyhatalmakkal elintézni. Arra a kérdésre, hogy mit ért ezalatt, azt mondotta, hogy reformokat.

A válság.

A megüresedett igazságügyminiszteri tárcát Lukács László felajánlotta Gucsák Károly curiai tanácselnöknek, aki azonban a választói jogi javaslat iránti aggodalmái miatt megfontolási időt kért. — Munkapárti körökben megvannak győződve, hogy a munkapártban 24-nél több ellenkezője nincs Lukács mai választói jogi javaslatának. — Vázsonyi Vilmos a budapesti népgyűlés után a vidéki városokba országos agitációs körutra indul. Már is többfelé kapott meghívót. — Hazai honvédelmi miniszter Bécsbe utazott. Lukács László ma vagy holnap Bécsbe kihallgatásra megy.

A határon levő katonáknak a helybeli kath. Legényegylet 204 kor. 70 fillért gyűjtött és küldött el karácsonyi ajándékkul.

Azandó rovat. Dr. Nemes József kínjában harmadszor egy egész cikket hazudik rólam. Szegény feje most már úgy tesz, mint a bukott leány, erényei épségére erkölcsi tanukra hivatkozik! Prosit jótékonyági ellenőr úr. dr. V. E.

A Sport-Egylet vezetősége felkért bennünket annak a közlésére, hogy azok, akik meghívót nem kaptak, vagy akiknek a meghívójuk véletlenül a postán elkallódott, eziránti igényeiket vagy dr. Moder Géza elnök-nél vagy a Sport-Egylet vezetőségénél bejelenteni sziveskedjenek.

Tűzoltó érem adományozása. Palánkáról írják: A király felhatalmazása alapján a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Dickmann Ferenc, a palánkai önkéntes tűzoltóság alparancsnoka részére a tűzoltás és mentés terén 25 éven át teljesített érdemes tevékenység jutalmazására alapított díszérem adományozta.

Villanyfényben Péterréve. Péterrévéről írják lapunknak, hogy ott már villanyfényben úsznak az utcák. Este felé, amint kigyúlnak a villamos körték, megélenkül a község fő-utcája és népes lesz a járda, melyet ime a villanyfény tett a község korzójává, ahol csinos leányok és fess beszédes menyecskék enyelegnek az udvarlást sportszerűen űző ifjak társaságában. Hiába: a villany — a kultúra!

Eltűnt bankók. Éri Károly pacseri lakos szerette a szép bankókat s mivel nem szerette összegyűrt, szépen kiegyengette és az ágyban levő szalmaszakban rejtgette őket. A pénznek ugyan nincs szaga, mégis valami pénzszomjas ember megszagolta, hogy az Éri bankói hol csücsülnek és egy alkalmas pillanatban, mikor Éri nem volt otthon, eltűntette őket.

A csendőr és a zsabylai legény. A bacsikai községekben mostanában el van rendelve, hogy a korezmákat tíz órán túl nem szabad nyitva tartani. A napokban este egyik zsabylai korezmában együtt borozgattott egy csendőr Tuchmann József zsabylai legénnyel. Tíz óra felé a csendőr felszólította Tuchmant, hogy elérkezett a záróra ideje s hagyja el a korezmát. Tuchmann tiltakozott a kiutasítás ellen, amiből veszekedés lett s amelynek hevében a legény többször arcul vágta a csendőrt, aki erre kardot rántott s fejbe vágta a legényt, aki habár súlyos sérülést szenvedett, ismét a csendőrré támadt s bírokra kelt vele. Mikor a csendőr kiszabadult az akrobata legény karjaiból, elugrott a legény, elől s mikor az ismét támadni készült, kardlappal hatalmas ütést mért Tuchmann hasára. A legény azonnal

eszméletlenül terült el a földön s az erős és mély fejfágás révén roppant sok vért vesztett. Tuchmann később a csendőrségi intézkedésére a kórházba szállították életveszélyes sérülésével, ahol most élethálál közt lebeg.

Meglőtt fiú. Zentai tudósítónk írja: Ősz Szabó Mihály Nándor nevű fia és Balog János papucosinas a napokban a Sárkány-utcában találkozott össze, amikor Balog a kezében levő 6 mm. pisztolyt azzal adta át Ősz Szabónak, hogy süsse el, mert ő azt képtelen elstíni. Ősz Szabó átvette a pisztolyt csattogtatta is egy darabig, de mikor nem tudott vele boldogulni, felhuzott ravaszszal visszanyujtotta Balognak. Ez amint a pisztolyt átvette, abban a pillanatban a ravasz lecsapódott, a pisztoly elsült s a golyó az éppen mellettük haladó Győri György János nevű fiának a jobb vállába furódott. A pisztolyos fiuk erre eiszaladtak, a sérültet pedig bevitték Kalivoda orvoshoz, aki a golyót eltávolította és a sebet bekötözte.

Mi történt Páliscsón. Hazánk egyik legkitűnőbb fürdője Páliscs, még föl sincsen földözve, máris igen híres hely lett belőle. Még az angolok is ismerik vizének kitűnő gyógyhatását, melyet csak azért nem kerestek fel eddig számosabban, mert azt hitték, hogy ott csak sőt meg bort lehet ozsonnára kapni. Ez pedig nem egészen így van. Mert ott is tudják már, hogy kávé is szoktak a fürdővendégek inni, még pedig sokan orvosi rendelethez napjában, háromszor. Mondanunk sem kell, hogy ott is éppen ugy, mint a világon a két elefánt védjegyű Diadalit isszák, amely a legjobb kávék keveréke és amely a tulajdonos saját módszere szerint olyképpen van konzerválva, hogy ízét és zamatját évekig megtartja. Ügyeljünk a védjegyre és a zárt csomagokra. A Diadalit kávé minden jobb fűszerkereskedésben kapható, ahol nincs ott követeljék határozottan és helyette más selejtesebb árut el ne fogadjunk.

Teljesen díjtalanul kapja meg mindenki az összes cipő- és bőrkereskedésekben a művésziessen kiállított »Berson« fali naptárt, amelyet a »Berson« gummisarok gyárosai tisztelt vevőiknek újévi ajándékkul felajánlanak.

Rum és likőr készítése házilag 50—100 százalék megtakarítással jár, ha a Gyarmati-féle rum- és likőr-eszenciákkal otthon készíttik a rumot és likőroket. Számítalan elismerő levél bizonyítja ezeknek kitűnő minőségét. Készítési módja a legegyszerűbb. Érdeklődőknek prospektus és használati utasítással díjtalanul szolgál Gyarmati Emil gyógyszerész. Bármely eszenciának 1 üveg ára 50 fillér.

FODOR KÁROLY.

segédszerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

Korcsolyák

Contessa, Marquise, Jégkirály, Kondor, Columbus, Jégvirág, továbbá a szabályozható Blitz Glória-Blitz Moment, Teik, Blosta, Express egyszerű és vésett talppal, valamint csiszolt és nicklezett kivitelben nagy választékban legújtanosabb

árban

Drescher Gyula

vaskereskedésében

kaphatók.

Szegedi-ut 67 sz. ház üzlettel együtt betegség miatt **eladó.**

Bővebb felvilágosítás nyujt

Kriszt Henrik

Baja, Szegedi-ut 67 szám

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

15-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Egyszerűen díszes cementlapok □²-ként 2-24 K-tól kezdve

Csiszolt mozaik lapok □²-ként 5 K-tól kezdve

Beton műkölépeső f. mtr.-ként 5 K-tól kezdve

Csiszolt granit lépeső f. mtr.-ként 10 K-tól kezdve

Beton sírkeret 2 m. hosszú 1 m. széles 15 K-tól kezdve

Beton sírkeret 1 m. hosszú sírfedőlappal 50 K-tól kezdve

Drótbetétes cementesővek 15-100 cm. átmérőig

Kút fedőlapok betonból 20 K-tól kezdve

Kútmedencék betonból 6 K-tól kezdve

Vízmedencék betonból 18 K-tól kezdve

1 kocsi dunai homok hazaszállítva 4 korona.

Mindenféle beton- és műkö munkát elvállal

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá- és cemetárugyára.

BIOGLOBIN.

Vérképző ital! Uj életet ad!

Ki idegesnek, erélytelennek, ki kimerítő betegség, vagy súlyos lelki megrázkódtatás következtében gyengének érzi magát, ki vérszegény, kimerült, étvágytalan, fáradt, vagy álmatlan, az ne használjon mást mint a

BIOGLOBINT

Fajlődésben elmaradt gyermekeknek értékes táp- és erősítő-szer.

Egy üveg ára 3'50 K. Próbá üveg 2 K.

Kapható:

Schubert városi gyógyszerárban Zombor

2 üveg vételénél portómentesen szállítatik tehát semmiféle költség nincs!

Csak akkor valódi ha az üvegen címem olvasható.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Rethy-féle pemetefü cukorkáknál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Rethy-félét kérjünk, mivel sok hasonlatos utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabkáján rajta van a »Rethy« név.

1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható.

Csak RETHY félét fogadjanak el

5 fillérjébe

kerül Önnek egy levelező-lap, amelylyel Ön az én 4000 képet tartalmazó főkatalógusomat kérheti, amelyben dus választékot talál szükségleti cikkekben, alkalmi ajándékokban. Mindenki díjtalanul és portómentesen kaphatja meg ezt a főkatalógust. Császári és királyi udvari szállító: HANS KONRAD szétküldési ház Brúx. No 1408. (Csehország.) — Valódi nickel zseborák 4 K 20, 5 K és feljebb Nickel wecker órák 2 K 90 fill. Harmonikák 5 K. Hegedűk 5 80 K. Revolver 6 K.

Milliók

használják

reketség, katarus, nyákasodás, görcs és hörghurut ellen

6100 több orvos és magánosok bizonyítványa.

Rendkívül jó és kellemes ízű bombonok, csomagja 20 és 40 fill., dobozza 60 fillér.

Kapható:

Dr. Makray László, Lovassy Ödön és Gyarmati Emil gyógyszerárban, Baján.

S AVOY-SZÁLLODA

Budapest, VII., József-körút 16.

Elsőrangú kényelemmel berendezett utcai szobák, Kitűnő étterem. Mérsékelt polgári árak. Külön termek. Bankettok esküvők rendezése elfogadjatik. Esténként FARKAS VINCE hírneves cigányprimás teljes zenekarával HANGVERSENYEZ. Szíves pártfogást kér Szabó Tivadár tulajdonos, a «Nemzeti Kaszinó» v. üzletvezetője és a «Deli» v. főpincére.

Nánay Aurél

könyvnyomdája
Bácsalmáson.

2

Könyvnyomdai munkák
izlése, gyors és
jutányos elkészítése!!!
Közszégi nyomtatvány-
raktár!

Zongorák és Pianinók

esakis elsőrangú gyártmányok — Sauberger és Gloss, Geser Ferenc
továbbá Neuburger Adolf gyáraiból — kaphatók:

ifj. Wagner Antalnál

Baján,

a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett minden árfelemelés nélkül. 10 éves jótállás.

valódi
KAUCSUK-CIPŐSAROK
DOBOZA,
MINŐSÉGE:
ARANY

A Petőfi Sándor utca 11. számu

háza

négy szobás lakással, összes mellékke-
lyiségekkel és nagy kerttel **kiadó.**
Dr. VALENTIN EML.

U.K. TEAS
AZ UNITED KINGDOM
TEA COMPANY LONDON
**A VILÁG
LEGJOBB
TEAI!**

Főraktár: Ifj. Cserba Györgynél.

Hirdetések felvétel-
nek a **kiadónál.**

Tisztelt Házasszony!

Vegyen kizárólag két elefánt védjeggyé

„DIADAL”

pörkölt kávé

mely a világ
legjobb
kávé-
keveréke

erejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt osomagokban e

véd--jeggyel

valódi.

Kapható minden fűszerüzletben.

Óvakodjunk utáztatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbügre.

- 1/2 kilo Diadal pörköltkávé . . . 1 kor. 25 fillér.
- 1/2 kilo Salon Diadal pörköltkávé 1 kor. 35 fillér.
- 1/2 kilo Elite Diadal pörköltkávé . 1 kor. 50 fillér.

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETELLEN
TARTÓSSÁGÚ!

MINDENŐTT
KAPHATÓ.

**Jól főlő
magyar lencse**

literenként 40 fillérért kapható Bende
Imre utca 3. szám a „Központi” bátó
kapuja mellett. — Ugyanott jó kázi
szappan 76 fillérért.

